

Odpovědnost státu za újmu

V požadavku na navýšení zadostiučinění za nepřiměřeně dlouhé posuzované řízení se jedná „pouze“ o nástroj, kterým se vnitrostátní soudní orgány snaží dosáhnout toho, aby byl poškozený řádně kompenzován ve světle kritérií obsažených v judikatuře ESLP (neboť nebylo-li odškodnění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení poskytnuto včas, nejedná se o účinný prostředek nápravy a poškozený tak stále je, až do doby poskytnutí adekvátního zadostiučinění, obětí porušení čl. 6 Úmluvy - viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1673/2010). Soudy v tomto vztahu vždy posuzují toliko to, zda navýšit odškodnění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení, nikoliv to, zda a jak odškodnit nepřiměřenou délku vlastního kompenzačního řízení. Bylo-li poškozenému přiznáno přiměřené (adekvátní) zadostiučinění za posuzované řízení již v průběhu ještě neukončeného kompenzačního řízení, a to v přiměřené době, pak již není důvodu pro jeho další navyšování, i když je kompenzační řízení i nadále vedeno.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 30 Cdo 3324/2022-185 ze dne 27.12.2022)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobce B. D. N., identifikační číslo osoby XY, se sídlem v XY, zastoupeného Mgr. Z.P., advokátem se sídlem v B., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., jednajícím Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem v P., doručovací adresa územní pracoviště B., se sídlem v B., o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 252 C 34/2018, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 6. 2022, č. j. 44 Co 206/2019-164, tak, že dovolání proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 6. 2022, č. j. 44 Co 206/2019-164, směřující proti jeho výroku I, se zamítá, ve zbývajícím rozsahu se odmítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobce se v řízení domáhal částky 340 000 Kč s příslušenstvím jako přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla vzniknout v důsledku nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 53 C 104/2006 (dále jen „posuzované řízení“).

2. Městský soud v Brně jako soud prvního stupně rozsudkem ze dne 12. 3. 2019, č. j. 252 C 34/2018-48, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 176 693,52 Kč s příslušenstvím (výrok I), zamítl žalobu o zaplacení částky 163 306,48 Kč s příslušenstvím (výrok II) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok III).

3. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že posuzované řízení bylo vedeno ode dne 28. 3. 2006, kdy byla proti žalobci podána žaloba, jíž se žalobce v posuzovaném řízení domáhal zaplacení částky 3 729 790 Kč. Ke dni rozhodování soudu prvního stupně (12. 3. 2019) řízení stále trvalo (probíhalo dovolací řízení). Žalobce se o skutečnosti, že je proti němu vedeno posuzované řízení, dozvěděl dne 1. 9. 2006. Celková délka řízení tak činila 12 let, 6 měsíců a 11 dní. Tuto dobu soud prvního stupně považoval za nepřiměřeně dlouhou, v důsledku čehož přiznal žalobci zadostiučinění v relutární

formě. Vycházel přitom ze základní částky 15 000 Kč za jeden rok řízení, jež za první dva roky řízení ponížil na polovinu, a dospěl k základní částce 176 693,52 Kč. Po zvážení jednotlivých kritérií uvedených v § 31a odst. 3 zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou přivýkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), základní částku zadostiučinění nikterak nemodifikoval.

4. Proti uvedenému rozhodnutí podali oba účastníci odvolání. Žalobce navíc v průběhu odvolacího řízení rozšířil žalobní návrh o dalších 100 000 Kč s odůvodněním, že v nyní projednávaném (tedy kompenzačním) řízení dochází k dalším průtahům a je (již v průběhu odvolacího řízení) nepřiměřeně dlouhé.

5. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (dále jen „odvolací soud“) z podnětu odvolání obou účastníků svým (v pořadí prvním) rozsudkem ze dne 14. 10. 2020, č. j. 44 Co 206/2019-104, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I (výrok I rozsudku odvolacího soudu), potvrdil dále rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II co do částky 116 881 Kč s příslušenstvím [výrok II písm. a) rozsudku odvolacího soudu] a změnil jej ve výroku II tak, že uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 46 425,48 Kč s příslušenstvím [výrok II písm. b) rozsudku odvolacího soudu], zamítl žalobu v části, v níž se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 100 000 Kč s příslušenstvím (výrok III rozsudku odvolacího soudu), a rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok IV rozsudku odvolacího soudu).

6. Odvolací soud tehdy vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, která považoval za dostatečná. Ohledně celkové délky posuzovaného řízení toliko uvedl, že v mezidobí došlo k jeho ukončení, neboť dne 17. 8. 2020 nabylo právní moci usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 7. 2020, sp. zn. 33 Cdo 3188/2018, jímž bylo odmítnuto dovolání tamního žalobce. S ohledem na skutečnost, že žalobce se dozvěděl o tom, že se vede posuzované řízení dne 8. 9. 2006, jeho celková délka činila ke dni rozhodování odvolacího soudu 13 let a 11 měsíců.

7. Po právní stránce odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně hodnotil posuzované řízení jako nepřiměřeně dlouhé a dospěl k závěru, že žalobci náleží částka základního zadostiučinění odpovídající 17 000 Kč za každý rok, po nějž bylo posuzované řízení vedeno, krácené o polovinu za první dva roky. Posuzované řízení posoudil jako složitější, jelikož bylo projednáváno na třech stupních soudní soustavy a zároveň bylo skutkově a právně složitější. Z důvodu tohoto kritéria tedy snížil základní částku o 15 %. Ohledně kritéria jednání poškozeného základní částku nesnižoval ani nezvyšoval, k čemuž uvedl, že ryze obstrukční jednání poškozeného či opakované a delší průtahy v posuzovaném řízení nebyly zjištěny. Co do významu předmětu posuzovaného řízení odvolací soud zvýšil základní částku o 15 %, a to vzhledem k intenzitě hrozby obtíží s úhradou značné částky, která byla předmětem posuzovaného řízení, a k přetrvávající nejistotě v plánování rozhodování žalobce např. ohledně údržby a modernizace.

8. Samotné kompenzační řízení odvolací soud nehodnotil jako nepřiměřeně dlouhé, když bylo zahájeno žalobou ze dne 26. 10. 2018, soud prvního stupně rozhodl rozsudkem ze dne 12. 3. 2019 a odvolací soud rozhodl rozsudkem ze dne 14. 10. 2020. Proto odvolací soud nevyhověl návrhu žalobce na navýšení přiměřeného zadostiučinění za posuzované řízení s ohledem na délku kompenzačního řízení o dalších 100 000 Kč.

9. Na základě dovolání žalobce Nejvyšší soud svým rozsudkem ze dne 7. 3. 2022, sp. zn. 30 Cdo 3095/2021, (v pořadí první) rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 10. 2020, č. j. 44 Co 206/2019-104, ve výroku III, ohledně požadovaného navýšení zadostiučinění o dalších 100 000 Kč, a ve výroku IV, ohledně nákladů řízení, zrušil a věc vrátil uvedenému soudu k dalšímu řízení; ve zbývajícím rozsahu dovolání žalobce odmítl. Právní posouzení věci odvolacím soudem, pokud šlo o

posuzované řízení a výši přiznaného zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, měl ve světle dovolacích námitek za správné a souladné s ustálenou judikaturou dovolacího soudu, přisvědčil však dovolateli v tom, že odvolací soud neúplně posoudil nárok na navýšení požadovaného zadostiučinění o 100 000 Kč s příslušenstvím v souvislosti s tvrzenou nepřiměřenou délkou kompenzačního řízení. Vytkl odvolacímu soudu, že v rozporu s ustálenou judikaturou neposuzoval též dobu od předběžného uplatnění nároku do podání žaloby a že nehodnotil jeho délku kritérii uvedenými v § 31a odst. 3 OdpŠk. Předmětem dalšího řízení tak zůstala částka 100 000 Kč s příslušenstvím.

10. Odvolací soud na základě podaného odvolání žalobce v záhlaví označeným (v pořadí druhým) rozhodnutím uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 32 375 Kč s příslušenstvím; v části, ve které se žalobce domáhal po žalované zaplacení další částky ve výši 67 625 Kč s příslušenstvím, žalobu zamítl (výrok I rozsudku odvolacího soudu) a dále vyslovil, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku ve výši 39 800 Kč (výrok II rozsudku odvolacího soudu). Odvolací soud jednak zčásti převzal skutková zjištění soudu prvního stupně, jednak sám dokazování doplnil, když provedl důkaz spisem Městského soudu v Brně pod sp. zn. 252 C 34/2018, pokud se týká vlastního průběhu (přítomného) kompenzačního řízení a dále listinami vztahujícími se k obsahu stížnosti žalobce na průtahy ze dne 17. 8. 2020 a jeho nesouhlas s vyřízením stížnosti na průtahy, který byl datován dnem 11. 9. 2020. Na základě takto provedeného dokazování odvolací soud podrobně popsal průběh kompenzačního řízení i okolnosti související s podáním stížnosti na průtahy v něm, kterou měl za neopodstatněnou.

11. V rovině právního posouzení odvolací soud při úvahách o opodstatněnosti zvýšení původně požadovaného zadostiučinění za posuzované řízení v souvislosti s nepřiměřenou délkou i tohoto kompenzačního řízení zdůraznil, že pokud ve svém prvním rozsudku uvedl, že „žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná i v části navýšení odškodnění za délku kompenzačního řízení, když toto řízení bylo zahájeno žalobou ze dne 26. 10. 2018, soud prvního stupně rozhodl rozsudkem č. j. 252 C 34/2018-48 ze dne 12. 3. 2019, odvolací soud rozhodl rozsudkem ze dne 14. 10. 2020; o délce tohoto řízení nelze hovořit jako o nepřiměřeně dlouhé“, tak (podle nyní napadeného druhého rozsudku) fakticky hodnotil celkovou délku řízení (tedy již od předběžného uplatnění nároku na zadostiučinění dne 26. 4. 2018) v trvání 2 roky a 5,5 měsíce. „Aktuálně“ činila podle odvolacího soudu celková délka kompenzačního řízení 4 roky a 1 měsíc (od uplatnění nároku u Ministerstva spravedlnosti ze dne 26. 4. 2018 do vyhlášení napadeného rozsudku odvolacího soudu dne 8. 6. 2022), kterou odvolací hodnotil v jejím celku již jako dobu nepřiměřenou, které odpovídá potřeba poskytnutí relativní satisfakce. Při určení výše peněžitého zadostiučinění odvolací soud vycházel ze stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 58/2011, dále jen „Stanovisko“, přičemž za odpovídající výši základní částky peněžitého odškodnění nemajetkové újmy při shora uvedené celkové délce kompenzačního řízení odvolací soud shledal částku 15 000 Kč za rok (z tohoto za první dva roky v poloviční výši), což při délce řízení 4 roky a 1 měsíc činí v základní částce 46 250 Kč. Odvolací soud dále přihlédl k modifikačnímu kritériu dle § 31a odst. 3 písm. b) OdpŠk, tj. ke kritériu procesní složitosti řízení, když do řešení věci se zapojily tyto instance: Ministerstvo spravedlnosti ve smyslu § 14 OdpŠk (nárok u něj uplatněn dne 26. 4. 2018), soud prvního stupně (žaloba podána dne 26. 10. 2018, rozsudek vydán dne 12. 3. 2019, č. j. 252 C 34/2018-48), soud odvolací (rozsudek ze dne 14. 10. 2020, č. j. 44 Co 206/2019-104), dovolací soud (rozsudek ze dne 7. 3. 2022, č. j. 30 Cdo 3095/2021-143), a soud odvolací již pouze k otázce navýšení zadostiučinění za toto kompenzační řízení (rozsudek ze dne 8. 6. 2022). Odvolací soud připomenul, že s rostoucím počtem instancí přirozeně narůstá celková délka řízení. Odvolací soud vzhledem k uvedené procesní složitosti přistoupil ke snížení základní částky o 30 %, tj. o 13 875 Kč. Pro další modifikaci základní částky z pohledu jednání poškozeného, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného [§31a odst. 3 písm. c) až e) OdpŠk] důvody neshledal.

12. Tvrdil-li a prokazoval-li žalobce svoji aktivitu pro zkrácení celkové délky řízení tím, že měl 17. 8. 2020 podat stížnost na průtahy u předsedy Krajského soudu v Brně, pak tato stížnost nebyla shledána důvodnou. Dokládal-li dále nesouhlas s vyřízením této stížnosti, odvolacímu soudu (ač vyzván) nepředložil vyrozumění Ministerstva spravedlnosti o tomto nesouhlasu. Pokud jde o tvrzený nesprávný úřední postup odvolacího soudu v kompenzačním řízení založený nerespektováním konstantní judikatury k otázce zadostiučinění za nemajetkovou újmu, odvolací soud ani tuto námitku neshledal opodstatněnou. Byť odvolací soud v odůvodnění zamítavého výroku o zvýšení zadostiučinění o 100 000 Kč s přísl. (ve svém prvním rozsudku) nerekapituloval jednotlivá kritéria pro posouzení přiměřenosti celkové délky nynějšího řízení, z obsahu odůvodnění bylo zřejmé, že si jich byl plně vědom, avšak pokud neshledal předmětné řízení jako nepřiměřeně dlouhé, bylo nadbytečné se zabývat stanovováním výše přiměřeného zadostiučinění (potud odvolací soud odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1750/2021, které podle jeho názoru danou otázku vyřešilo odlišně, než Nejvyšší soud v kasačním rozsudku v této věci). Na základě toho odvolací soud usuzoval, že judikatura Nejvyššího soudu není v uvedeném rozsahu ustálena, a proto nebyl důvod, aby požadované odškodnění bylo navýšeno z důvodu nerespektování ustálené judikatury odvolacím soudem (v jeho prvním rozsudku). O délce kompenzačního řízení (v době vydání prvního rozsudku odvolacího soudu) totiž podle jeho názoru nebylo možno hovořit jako o nepřiměřeně dlouhé a nebylo třeba se zabývat zákonnými kritérii k určení výše nároku. Odvolací soud proto dovodil, že žalobci náleží satisfakce určená za 4 roky a 1 měsíc trvání kompenzačního řízení ve výši 46 250 Kč snižená o 30 % za složitost věci, tedy částka 32 375 Kč, a to včetně požadovaného příslušenství, ve zbývajícím rozsahu, to je ohledně částky 67 625 Kč s příslušenstvím byl požadavek žalobce na zvýšení zadostiučinění pro délku kompenzačního řízení zamítnut.

II. Dovolání a vyjádření k němu

13. Rozsudek odvolacího soudu žalobce napadl v rozsahu jeho výroku I, pokud jím byla žaloba zamítnuta, a dále v navazujícím výroku o nákladech řízení dovoláním. V dovolání bylo namítáno, že 1) odvolací soud v rozporu s ustálenou judikaturou ohraničil konec celkové doby kompenzačního řízení dnem 8. 6. 2022, kdy vydal svůj rozsudek, ačkoliv podle Stanoviska je řízení ukončeno až dnem právní moci rozhodnutí o posledním opravném prostředku; 2) není zřejmé, jak odvolací soud dosáhl úvahy o délce posuzovaného řízení v trvání 4 let a 1 měsíce, což neodpovídá jeho vlastním skutkovým zjištěním; 3) odvolací soud a) neprovedl žádné dokazování k tomu, jaký počet instancí se do kompenzačního řízení zapojil, postupoval tak opět v rozporu se Stanoviskem, když b) věc neposuzoval v jejím individuálním rozměru; 4) za „instanci“ nelze při zvažování kritéria složitosti věci podle dovolatele považovat Ministerstvo spravedlnosti, které – opět ve smyslu části IV Stanoviska – není „stupněm soudní soustavy“; 5) odvolací soud nesprávně posoudil kritérium složitosti věci v poměru ke kritériu odpovědnosti orgánů veřejné moci za jejich nesprávný úřední postup, když pominul, že první rozhodnutí odvolacího soudu bylo Nejvyšším soudem zrušeno z důvodu jeho rozporu s ustálenou judikaturou, čímž došlo ke zbytečnému prodloužení kompenzačního řízení, tím se odchýlil od rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2020, sp. zn. 30 Cdo 295/2019, a dalších, neboť pod kritérium složitosti věci nelze zahrnovat ty okolnosti, které jdou na vrub postupu rozhodujícího orgánu a s ohledem na charakter újmy je ve smyslu rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2021, sp. zn. 30 Cdo 2716/2019, namísto spíše restriktivní výklad prováděný v neprospěch státu. Již proto nebyl důvod pro snížení základní částky o 30 %; 6) s odkazem na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci Kubizňáková proti České republice je zřejmé, že postup orgánů veřejné moci nelze omlouvat v případě opakovaného rušení vydaných rozhodnutí z důvodů zjištěných pochybení nižší instance; 7) žalobce nesouhlasí ani s tím, jak odvolací soud vyhodnotil jeho aktivní přístup k odstranění průtahů v řízení, neboť pominul, že pro kritérium postupu poškozeného je zcela bez významu, zda byla podaná stížnost vyhodnocena orgány státní správy soudů jako důvodná či nikoliv. Takové právní posouzení je podle dovolatele „rozporné s

judikaturou dovolacího soudu“; 8) odvolací soud podle dovolatele nesprávně argumentoval pro svůj závěr, že by výsledek předchozího odvolacího řízení završeného prvním rozsudkem nebyl jiný, i pokud by se měla do délky kompenzačního řízení zahrnout současně i doba, po kterou byl uplatněný nárok předběžně uplatněn u Ministerstva spravedlnosti (zde žalobce jen obecně odkazoval rovněž na ustálenou judikaturu, nicméně jeho argumentace se zřetelně vztahovala k předchozímu kasačnímu rozsudku Nejvyššího soudu v této věci); 9) odvolací soud rovněž podle dovolatele nesprávně posoudil otázku významu hodnoceného kompenzačního řízení pro žalobce, své rozhodnutí prakticky nijak nezdůvodnil (čímž dovolatel evidentně míří na námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku odvolacího soudu). Nejvyšší soud by měl své dosavadní dřívější řešení otázky, zda má kompenzační řízení ze své podstaty zvýšený význam pro poškozeného, přehodnotit, zejména s ohledem na judikaturu ESLP ve věci „Golha proti České republice, stížnost č. 6051/06“ (jde o věc Žirovnický proti České republice – poznámka Nejvyššího soudu) a další. Dovolatel je přesvědčen, že uvedená rozhodnutí zakládají automaticky závěr o zvýšeném významu řízení pro poškozeného. Je proto třeba oněm řízením přiznat „tvrdší kritéria“, než činí sjednocující Stanovisko Nejvyššího soudu, na podporu tohoto závěru se žalobce navíc dovolává konkrétně označených rozhodnutí nalézacích a odvolacích soudů; 10) dovolatel napadá též nákladový výrok, neboť mu nebyla přiznána plná náhrada nákladů řízení, a to v přímém rozporu s nálezovou judikaturou Ústavního soudu. Z těchto důvodů se dožadoval toho, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, popř. aby sám po zohlednění dovolacích námitek původně uplatněnému návrhu vyhověl a rozhodl o nákladech řízení ve správné výši.

14. K podanému dovolání se vyjádřila žalovaná. Ve vyjádření bylo zdůrazněno, že ze strany žalobce se jedná o již v pořadí druhé dovolání, jehož obsahem jsou z velké části, de facto, obsahově shodné námítky, byť přízpůsobené označené věci, kdy však tyto byly předmětem přezkumu již prvního rozhodování Nejvyššího soudu o prvním dovolání žalobce. Z obsahu zrušovacího rozsudku Nejvyššího soudu je bez jakýchkoli pochybností zřejmé, že se jednalo o námítky, které nemohou přípustnost dovolání založit. Žalobce opětovně shledává přípustnost dovolání pouze ve formální citaci právní normy, že se odvolací soud při řešení otázek hmotného práva nebo procesního práva odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, avšak namísto právní polemiky zpochybňuje a polemizuje se skutkovými závěry odvolacího soudu při hodnocení jednotlivých kritérií dle § 31a odst. 3 OdpŠk, což je patrné z pokládaných otázek, včetně zcela nepřipustné části vztahující se k nákladům řízení. V předmětném dovolání se jedná o polemiku s prováděním dokazování a skutkovými závěry odvolacího soudu, který při posuzování (ne)přiměřenosti celkové délky posuzovaného kompenzačního řízení k uvedeným skutečnostem přihlédl a při jejich řešení se neodchýlil od východisek přijatých v judikatuře Nejvyššího soudu, což našlo svůj odraz i v konstataci nepřiměřené délky kompenzačního řízení a s tím spojené adekvátní finanční satisfakce (odškodnění), kterou žalobci přiznal nalézací (s ohledem na předmět dovolacího řízení patrně správně odvolací – poznámka Nejvyššího soudu) soud. Přípustnost dovolání nezakládá ani žalobcem tvrzená nejednotnost rozhodovací praxe týkající se kritéria významu u délky kompenzačního řízení, kde má za to, že se bez jakýchkoli pochybností jedná o význam zvýšený včetně polemiky, v jaké době má být kompenzační řízení skončeno a s tím spojeného odkazu na žalobcem vybraná rozhodnutí ESLP. Jak dovolací soud opakovaně judikuje, a uvedl to již v původním zrušovacím rozsudku, nelze a priori bez dalšího konstatovat, jaká délka toho kterého kompenzačního řízení je ještě přiměřená a která nikoliv, což neodporuje závěrům, k nimž dospěl ESLP, v tomto případě ve věci Žirovnický proti České republice. Stejný závěr je třeba vztáhnout i na současná tvrzení žalobce. Nejvyšší soud se již také opakovaně vyjadřoval i k otázce významu odškodňovacího řízení v kontextu kritérií dle § 31a odst. 3 OdpŠk a dospěl k ústavně souladnému závěru, že samotné odškodňovací řízení nemá zvýšený význam a tento jeho závěr aproboval i Ústavní soud (žalovaná zde odkázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1987/2014, ve spojení s usnesením Ústavního soudu ze dne 17. 3. 2015, sp. zn. I. ÚS 805/15). Žalovaná zastávala názor, že odvolací soud jednak dostal závaznému právnímu názoru vyslovenému Nejvyšším soudem ve zrušovacím rozsudku ze dne 7. 3.

2022, č. j. 30 Cdo 3095/2021-143, a současně vyřešil všechny související právní otázky v souladu se zákonem i judikaturou a vlastní nesouhlas žalobce s poskytnutou výší zadostiučinění, byť není v odůvodnění dovolání explicitně vyjádřen, ale je z něho bez jakýchkoli pochybností zřejmý, nemůže obstát a přípustnost dovolání založit. Ve vztahu k otázce nákladů řízení není podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. dovolání objektivně přípustné. Žalovaná proto navrhovala, aby Nejvyšší soud dovolání žalobce odmítl, příp. zamítl.

III. Přípustnost dovolání

15. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (viz čl. II a XII zákona č. [286/2021](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

16. Dovolání bylo podáno včas (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), osobou k tomu oprávněnou (účastníkem řízení), za splnění podmínky § 241 o. s. ř.

17. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

18. Posuzované dovolání neobsahuje zčásti náležitosti vyžadované ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř., neboť žalobce nevymezil, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Žalobce v dovolání pouze parafrázoval obsah ustanovení § 237 o. s. ř., aniž by pro každý jednotlivý jím zvolený dovolací důvod konkretizoval, který z předpokladů přípustnosti dovolání považuje pro něj za splněný.

19. Nejvyšší soud přitom ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že k projednání dovolání nepostačuje pouhá citace textu ustanovení § 237 o. s. ř., aniž by bylo z dovolání zřejmé, od jaké (konkrétní) ustálené rozhodovací praxe se v rozhodnutí odvolací soud odchýlil, která konkrétní otázka hmotného či procesního práva má být dovolacím soudem vyřešena nebo je rozhodována rozdílně, případně od kterého (svého dříve přijatého) řešení se dovolací soud má odchýlit (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. 25 Cdo 1559/2013, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2488/2013, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 21. 1. 2014, sp. zn. I. ÚS 3524/13).

20. Vymezení, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání, je třeba provést pro každý jednotlivý dovolací důvod samostatně (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 1. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3023/2014). Pokud se žalobce domníval, že odvolací soud se odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, musel by pro splnění požadavku ustanovení § 241a odst. 2 o. s. ř. uvést, od jaké konkrétní judikatury se odvolací soud odchýlil (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2013, sp. zn. 25 Cdo 1559/2013). Uvedeným předpokladům žalobce nedostál ve vztahu k námitce pod bodem 3) písm. a), to je že odvolací soud neprovedl dokazování k otázce složitosti řízení [část D, str. 4, písm. a) dovolání], kteroužto otázku lze proto považovat za prostou námitku vady řízení. Ve vztahu k obecně koncipované námitce pod bodem 3, písm. b), v části namítající absenci zjištění „individuálního rozměru“ se dovolací soud touto námitkou zabýval jen ve vztahu k dalším již podrobněji konkretizovaným otázkám. Pokud jde o námitku pod bodem 7 [str. 7, část E, písm. a) dovolání], pak i tu nelze projednat, jestliže je jejím prostřednictvím jen povšechně odkazováno na „rozpor s [blíže nijak nespecifikovanou] judikaturou Nejvyššího soudu“.

21. K ústavní konformitě požadavku na vymezení důvodů přípustnosti dovolání se pak souhrnně Ústavní soud vyjádřil ve stanovisku svého pléna ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS-st. 45/16, přičemž i v další své náleзовé judikatuře netoleruje Nejvyššímu soudu, pokud ten projedná dovolání, aniž by bylo vybaveno předepsanými obsahovými náležitostmi (srov. náleze ze dne 11. 2. 2020, sp. zn. III. ÚS

2478/18).

22. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

23. Podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. dovolání podle § 237 o. s. ř. není přípustné proti rozhodnutím v části týkající se výroku o nákladech řízení, podané dovolání tak není přípustné v rozsahu, v němž směřuje proti výroku II rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnuto v otázce náhrady nákladů řízení. Nejvyšší soud proto v této části nepřipustné dovolání podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl a dále se zabýval přípustností dovolání vůči výroku I rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé.

24. Úvodem Nejvyšší soud ohledně vyjádření žalované k dovolání připomíná, že většina právních závěrů odvolacího soudu v jeho předchozím kasačním rozsudku (pokud zčásti odmítl dovolání žalobce) se vztahovala k posuzovanému řízení, kdežto nyní uplatněné dovolací námítky žalobce se naproti tomu převážně koncentrují (až) k řízení kompenzačnímu a v něm „dodatečně“ uplatněnému navýšení zadostiučinění o částku 100 000 Kč s příslušenstvím. Vypořádání některých dřívějších námitek dovolatele Nejvyšším soudem již proto nelze bez dalšího vztáhnout na posouzení přípustnosti nebo důvodnosti nyní projednávaného dovolání.

25. Otázka pod bodem 1) nemůže založit přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř., neboť při jejím řešení se odvolací soud neodchýlil od řešení přijatého v judikatuře Nejvyššího soudu. Dovolateli je sice třeba dát za pravdu, že se obecně jako okamžik ukončení nepřiměřeně dlouhého řízení považuje (až) den právní moci rozhodnutí o posledním opravném prostředku, leč tento závěr platí z logiky věci pro řízení již takto pravomocně ukončená. Mělo-li být, ovšem jen s ohledem na včasnost poskytnuté kompenzace za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení, hodnoceno též dané kompenzační řízení, pak to v době, kdy rozhodoval nyní napadeným rozsudkem odvolací soud, ještě nebylo pravomocně skončeno, tudíž šlo o řízení stále „neskončené“ a odvolací soud pojmově nemohl přihlídnout k okamžiku, kdy jeho rozhodnutí nabude právní moci, čímž se ustálené judikatuře (srov. závěry bodu V Stanoviska) nikterak nevzepřel. Nejvyšší soud pak dále vyloží, proč z hlediska žalobcem požadovaného navýšení zadostiučinění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení, je vcelku bezvýznamné období po vydání rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 10. 2020, č. j. 44 Co 206/2019-104, a proč není podstatné, kdy o věci rozhodl odvolací soud nyní napadeným (druhým) rozsudkem. Dovolání je ostatně zatíženo určitou logickou redukcí, neboť z něj není patrné, jaký konkrétní okamžik měl vlastně odvolací soud zvažovat, nemohl-li anticipovat, kdy jím vydané rozhodnutí v budoucnu nabude právní moci. Termín právní moci tu pro něj představoval tzv. dies certus an, incertus quando, tedy nejistý budoucí okamžik, k němuž své skutkové ani právní závěry nemohl z logiky věci vztahovat. Rovněž otázka pod bodem 2) nevede k závěru o přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř. Z obsahu napadeného rozsudku je zřejmé, že odvolací soud zvažoval délku kompenzačního řízení ode dne předběžného uplatnění nároku u Ministerstva spravedlnosti dne 26. 4. 2018 do okamžiku vydání svého rozhodnutí dne 8. 6. 2022. Při stanovení výše základní částky odškodnění odvolací soud zřetelně provedl zaokrouhlení na celé měsíce délky řízení, což mu nelze nikterak vytýkat. Ostatně jak konstatoval Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. 30 Cdo 4539/2011, „při posuzování přiměřenosti délky řízení a stanovení případného zadostiučinění v případě porušení práva na projednání věci v přiměřené době, je nutno se vyvarovat mechanické aplikace práva s touhou po dosažení matematicky přesného výsledku. Nelze totiž zapomínat, že jde v těchto případech o posouzení vzniku nemajetkové újmy na straně poškozeného, tedy o posouzení kategorie objektivně jen obtížně zjiřitelné a zcela jistě nespočítatelné.“ Nejvyšší soud, jak již výše

avizoval, v další části odůvodnění tohoto rozhodnutí vyloží, proč pro účely navýšení zadostiučinění za posuzované řízení v souvislosti s tvrzeně nepřiměřenou délkou kompenzačního řízení není v zásadě možno přihlížet k období po vydání prvního rozsudku odvolacího soudu v této věci. Pokud by dovolací soud měl vymezit období, které bylo rozhodující pro navýšení zadostiučinění ve správné délce (viz dále), bylo by zřejmé, že pro žalobce by v navazujícím řízení nemohlo být k dané otázce přijato příznivější rozhodnutí, což činí dovolání ve vztahu k ní nepřijatelným (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2018, sp. zn. 30 Cdo 5752/2016, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2019, sp. zn. 30 Cdo 3542/2018).

26. Ve smyslu § 237 o. s. ř. nelze přípustnost dovolání spojovat ani s otázkou 6), která se zčásti obsahově překrývá s jinak přípustně uplatněnou námitkou pod bodem 5), jak bude vyloženo níže. Opakované rušení rozsudku soudu prvního nebo druhého stupně z důvodu procesních vad a nepřezkoumatelnosti musí být zhodnoceno v rámci kritéria postupu orgánů veřejné moci. V dané věci žalobcem namítaný postup označovaný v judikatuře Nejvyššího soudu jako tzv. „soudní ping pong“ (jež nemusí být ve všech případech výlučně spojen s rušením rozhodnutí z důvodů jinak přičitatelných státu) zpravidla vede k výraznému pochybení v postupu orgánů veřejné moci, které se pak stává podstatnou příčinou délky posuzovaného řízení. V projednávané věci dovolací soud, jak bude uvedeno dále, vycházel z toho, že zrušení prvního rozsudku odvolacího soudu v tomto řízení nemohlo mít vliv na závěr o neopodstatněnosti žalobcova požadavku na navýšení zadostiučinění (viz odstavce 49–54 tohoto rozsudku). Odvolací soud se přitom z dále uvedených důvodů nemohl zprotivit ani nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2021, sp. zn. III. ÚS 1303/21, případně žalobkyní zmiňovanému rozsudku ESLP ze dne 21. 6. 2005, ve věci Kubizňáková proti České republice, č. stížnosti 28661/03, nebo dalším obdobným rozsudkům ESLP ze dne 31. 1. 2006, Yurtayev proti Ukrajině, č. stížnosti 11336/02, ze dne 5. 11. 2009, ve věci Spas Todorov proti Bulharsku, č. stížnosti 38299/05, a ze dne 25. 11. 2003, ve věci Wierciszewska proti Polsku, č. stížnosti 41431/98, nebo rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1166/2020, popř. rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2476/2015. Uváděná rozhodnutí nadto vycházela z odlišné skutkové situace, kdy byla pro tzv. kvalifikované vady rušena rozhodnutí soudů nižších stupňů „opakovaně“ (odtud pojem „soudní ping-pong“), což ovšem rozhodně není případ právě projednávaného kompenzačního řízení.

27. Námitky pod bodem 8) se zčásti mýlí s právním posouzením věci odvolacím soudem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1999, sp. zn. 2 Cdo 808/97, uveřejněné pod č. 27/2001 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek), který v nyní napadeném (druhém) rozsudku navíc zohlednil celkovou dobu kompenzačního řízení, tj. od předběžného uplatnění nároku u Ministerstva spravedlnosti až do doby vyhlášení (druhého) rozsudku odvolacího soudu (byť Nejvyšší soud považuje za významné jen období do prvního odvolacího rozsudku). Daná otázka je pak částečným opakováním polemiky s napadeným rozhodnutím, která je uvedena pod bodem 5), jak bude vypořádán dovolacím soudem níže. Nejvyšší soud konečně nevyslyšel požadavek dovolatele pod bodem 9), aby změnil svou již ustálenou judikaturu k otázce, zda kompenzační řízení samo o sobě zvyšuje typově význam řízení pro poškozeného. Podle rozhodovací praxe dovolacího soudu není možné činit závěry, že by kompenzační řízení mělo mít ze své podstaty zvýšený význam pro poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. 30 Cdo 4910/2017, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1987/2014, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2015, sp. zn. I. ÚS 805/15, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2021, sp. zn. 30 Cdo 622/2021). Nejvyšší soud neshledal žádný důvod se od své dosavadní judikatury odchýlit. Argumentace obsažená v dovolání nemá potenciál vést k tomu, aby daná otázka byla (postupem podle § 20 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, tedy cestou aktivace velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu) posouzena jinak. Důvod takového postupu nemůže spočívat ani v odkazu žalobce na rozhodnutí soudů nižších stupňů, které zaujaly názor obdobný tomu, jenž je prezentován v podaném dovolání, a to aniž by se ovšem

prostřednictvím kvalifikované argumentace vypořádaly s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu.

28. Ze skutkového stavu, z něhož odvolací soud při rozhodování vycházel (jehož správnost a úplnost jsou v zásadě vyloučeny z dovolacího přezkumu, srov. ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř.) a jak je výše podrobněji popsán, vyplývá, že odvolací soud považoval Ministerstvo spravedlnosti za „instanci, jejíž zapojení je třeba z hlediska posuzování kritéria složitosti věci zohlednit při modifikaci základní částky a tím i celkového (zde peněžitého) zadostiučinění“ a současně odvolací soud neshledal důvod ke zvýšení základní částky z hlediska kritéria postupu orgánů veřejné moci, neboť svůj v pořadí první rozsudek posléze částečně zrušený dovolacím soudem nepovažoval za rozhodnutí, které by se odchýlilo od ustálené judikatury Nejvyššího soudu. Dovolání shledal Nejvyšší soud ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. k oběma uvedeným otázkám přípustným, neboť první otázka nebyla v judikatuře Nejvyššího soudu dosud v úplnosti vyřešena a při řešení otázky druhé se odvolací soud odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího soudu.

IV. Důvodnost dovolání

29. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které Nejvyšší soud provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), striktně vázán důvody v dovolání vymezenými, dospěl k závěru, že dovolání je sice zčásti přípustné, není však důvodné. O nesprávné právní posouzení věci (naplňující dovolací důvod podle § 241a odst. 1, část věty před středníkem, o. s. ř.) jde tehdy, posoudil-li odvolací soud věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně vybranou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

30. Podle § 13 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanové lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě (odstavec 1). Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda (odstavec 2).

31. Podle § 31a OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odstavec 1). Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odstavec 2). V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného (odstavec 3).

32. Podle ustanovení § 14 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody se uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6 zákona. Podle § 14 odst. 3 uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.

33. Podle ustanovení § 15 odst. 2 OdpŠk domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

34. K otázce, zda je možno dobu předběžného projednání nároku u ústředního orgánu zohlednit v kritériu složitosti řízení (slovy odvolacího soudu přihlédnout k ní při zvažování „počtu instancí“, jež se na projednávání podílely), je třeba vycházet z toho, že zákonný požadavek na předběžné projednání nároku na náhradu škody u ústředního orgánu je po novele zákona č. [82/1998](#) Sb., provedené zákonem č. [160/2006](#) Sb., podmínkou pro uplatnění všech nároků na náhradu škody vůči státu podle tohoto zákona, tedy i nároků na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemateriální újmu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení. Judikatura Nejvyššího soudu je již ustálena i v názoru, že nebyl-li nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené průtahy v řízení podle § 31a OdpŠk předběžně projednán u příslušného úřadu, je třeba tento nedostatek podmínky řízení řešit postupem podle ustanovení § 104 odst. 2 o. s. ř. (a řízení zastavit); k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2009, sp. zn. 25 Cdo 1891/2007, uveřejněný pod č. 11/2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek.

35. Povahou předběžného projednání nároku u příslušného úřadu se již Nejvyšší soud rovněž zabýval, a to v rozsudku ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 258/2015, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 89/2017. Povinnost předběžného projednání nároku u příslušného orgánu byla do zákona č. [82/1998](#) Sb. přejata ze zákona č. [58/1969](#) Sb. Důvodová zpráva k ustanovením § 9 a 10 tohoto zákona uvádí: „Aby nedocházelo ke zbytečným soudním sporům, zavádí se institut předběžného projednání nároku v případech, kde otázka nezákonnosti byla vyřešena, a v případech odškodnění za vazbu a trest u ústředního orgánu. Tento institut se plně osvědčil v dosavadní úpravě odškodňování za vazbu a trest podle trestního řádu a lze tedy důvodně předpokládat, že splní svůj účel i v případech, kde nezákonné rozhodnutí bylo zrušeno. Toto předběžné projednání nemá ještě povahu uplatnění nároku u orgánu, který je povolán o něm rozhodnout, tj. u soudu. Jde o jednání neformální povahy omezené jen na případy, kde předpoklady nároku jsou již dány a kde nepřicházejí v úvahu instituty procesních předpisů.“ Rovněž v odborné literatuře je zastáván názor, že „[p]ředběžné projednání nároku na náhradu škody u příslušného ústředního orgánu má neformální povahu, nejsou pro něj stanoveny žádné procesní předpisy a nepředpokládá se ani, že by tento orgán vydával nějaké rozhodnutí.“ (viz Vojtek, P.: Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 185.).

36. Zavedení povinnosti předběžného projednání nároku u příslušného orgánu nepředstavovalo přenesení kompetence rozhodnout o daném nároku na správní orgány. Jelikož jde o nárok soukromoprávní povahy (byť má většinou základ v právu veřejném), přísluší o tomto nároku rozhodnout soudům v občanském soudním řízení (srov. § 7 odst. 1 o. s. ř. a také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1728/2011). Předběžné projednání nároku u příslušného orgánu slouží pouze k formulaci vůle státu ohledně možného dobrovolného odškodnění před zahájením soudního řízení. Sdělení příslušného orgánu poškozenému, že jím uplatněný nárok bude (zcela nebo zčásti) či nebude uspokojen, není správním rozhodnutím, ale svou povahou odpovídá občanskoprávnímu úkonu (resp. právnímu jednání) státu jednajícím prostřednictvím k tomu povolané organizační složky státu (§ 6 OdpŠk).

37. Návazně v rozsudku ze dne 7. 7. 2020, sp. zn. 30 Cdo 1776/2020, uveřejněném pod č. 60/2021 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, Nejvyšší soud vyslovil, že předběžné projednání nároku není řízením před orgánem veřejné moci ve smyslu § 648 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník. Tamtéž uvedl, že zákonný požadavek na předběžné projednání nároku u ústředního orgánu podle § 14 OdpŠk je podmínkou pro případné uplatnění nároku u soudu, a z toho důvodu se také podle § 35 OdpŠk po dobu šesti měsíců staví běh promlčecí lhůty.

38. Zbývá doplnit, že projednání nároku u příslušného úřadu je skončeno sdělením, že nárok bude nebo nebude, zcela nebo zčásti, uspokojen. Pokud úřad prohlásí své stanovisko za konečné, mají se jím za vypořádané všechny uplatněné nároky, tj. i ty, o kterých se v něm úřad výslovně nezmiňuje.

Ustanovení § 15 odst. 2 OdpŠk nebrání poškozenému v tom, aby svůj nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatnil žalobou u soudu dříve, než uplyne šest měsíců ode dne, kdy jej předběžně uplatnil u příslušného úřadu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1728/2011).

39. Pojmu „instance“, použitému odvolacím soudem, je tradičně připisován význam jednak v užším slova smyslu, jako stupeň určitého řízení zpravidla před soudem či správním orgánem, v širším významu je naopak vztahován k synonymu pojmů (příslušný) „úřad“ či „orgán“. Z jeho užití odvolacím soudem proto nelze dovodit, že by odvolací soud vnímal Ministerstvo spravedlnosti jako „instanci“ (orgán veřejné moci) podílející se přísně vzato na řízení před soudem o uplatněném nároku na poskytnutí zadostiučinění za tvrzenou nemajetkovou újmu, nýbrž jej, zcela v souladu se shora označenou judikaturou, považoval za ústřední orgán, u něhož je třeba nárok předběžně uplatnit, a který má v průběhu nejdéle šestiměsíční lhůty (v rovině soukromoprávní) posoudit, zda je či není namíste uspokojit uplatněný nárok a případně jakou formou.

40. Ve vztahu k řešení otázky kritéria složitosti věci a jeho promítnutí do závěrů vyslovených v napadeném rozsudku je možno i nadále vycházet z ustálené judikatury Nejvyššího soudu, který ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že složitost řízení je jedním z klíčových hledisek pro určení přiměřenosti jeho délky, jakož i formy a výše případného zadostiučinění, přičemž posuzována je primárně podle počtu instancí, v nichž posuzované řízení probíhalo. Tento závěr vychází ze skutečnosti, že řízení ve více stupních objektivně vyžaduje dobu potřebnou pro předložení věci přezkumnému soudu, pro jeho přezkumné posouzení a pro případné promítnutí výsledků přezkumu do dalšího postupu v řízení, protože je ospravedlnitelná celková délka řízení prodlužovaná zásadně o dobu za řízení před další instancí. Soud tak má při posuzování tohoto kritéria přistoupit ke snížení zadostiučinění bez ohledu na to, zda byly opravné prostředky podávány důvodně či nikoliv (srov. např. již zmiňované Stanovisko nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 8. 2011, sp. zn. 30 Cdo 3628/2010, a ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. 30 Cdo 679/2017, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2022, sp. zn. 30 Cdo 3720/2021, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2022, sp. zn. IV. ÚS 736/22, a dále viz též Vojtek, P., Bičák, V. Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 335–336). Všechna uvedená rozhodnutí však vycházela z premisy vztahující se k řízením, která nebyla řízeními kompenzačními, neboť pro ně je typické, že se počátek délky posuzovaného řízení v zásadě odvíjí až od zahájení řízení žalobcem (navrhovatelem), popř. od doby, kdy se žalovaný (jiný účastník řízení) o zahájení řízení dozvěděl.

41. Jestliže proto až následně ESLP ve věci Žirovnický proti České republice ve svém rozsudku ze dne 8. 2. 2018, stížnost č. 10092/13, vyložil, že je (právě a jen) v kompenzačních řízeních při úvaze o jejich celkové délce nutno zohlednit i dobu předběžného projednání nároku, je třeba úvahy Nejvyššího soudu, který ve své předchozí judikatuře zdůraznil, že „řízení ve více stupních objektivně vyžaduje dobu potřebnou pro předložení věci přezkumnému soudu, pro jeho přezkumné posouzení a pro případné promítnutí výsledků přezkumu do dalšího postupu v řízení, protože je ospravedlnitelná celková délka řízení prodlužovaná zásadně o dobu za řízení před další instancí“ přiměřeně vztáhnout i na dobu, po kterou je nárok obligatorně posuzován ústředním orgánem. I v této zákonem výslovně předjímané době je, byť neformálně, nárok posuzován a z činnosti či naopak nečinnosti ústředního orgánu jsou – právě v intencích názoru ESLP – činěny konečné závěry o přiměřenosti či naopak nepřiměřenosti celkové délky kompenzačního řízení. Řečeno jinak: jestliže ESLP vyložil čl. 6 odstavec 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (podle něhož „každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu“) pomocí rozšiřujícího výkladu tak, že právo na přiměřenou lhůtu řízení se vztahuje v poměrech České republiky i na neformální předběžné

projednání nároku, pak stejně extenzivní výklad je třeba vztáhnout rovněž k pojmu „složitost řízení“ definovanou v § 31a odst. 3 písm. b) OdpŠk, zvláště pak s přihlédnutím k tomu, že zákonodárce z logiky věci nemohl výše naznačený judikatorní vývoj v době přijímání relevantní právní úpravy předpokládat.

42. Dovolatel navíc k dané otázce žádnou kvalifikovanou oponenturu konkurující úvahám odvolacího soudu nevystavěl, přičemž jím proponovaný názor, podle něhož je na straně jedné povinnost celkovou dobu trvání kompenzačního řízení s ohledem na obsah žalobních tvrzení posuzovat zpravidla již ode dne předběžného uplatnění nároku, ale jeho vlastní projednávání, jakkoliv spojené s určitou časovou a odbornou náročností, pomíjet při zvažování kritéria složitosti věci, nedává rozumný smysl a ve sledovaných souvislostech by bez racionálního základu bezdůvodně zvýhodňovalo poškozené v řízení kompenzačním, a to na úkor poškozených, kteří se domáhají zadostiučinění za nepřiměřenou délkou ostatních řízení, u nichž daná okolnost nemá pro určení celkové délky řízení ani při zvažování kritéria složitosti řízení relevantní vliv.

43. Lze tedy shrnout, že ve vztahu k takto dovoláním formulované otázce je právní posouzení ze strany odvolacího soudu zcela správné.

44. Nejvyšší soud se dále zabýval důvodností dovolání ve vztahu k otázce posouzení kritéria postupu orgánu veřejné moci.

45. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1328/2009, dovedil, že z hlediska kritéria spočívajícího v postupu orgánu veřejné moci [§ 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk] je třeba zejména zkoumat, zda jeho postup v řízení odpovídá procesním pravidlům. Dojde-li v řízení ke zrušení rozhodnutí z důvodu jeho závažné vady, spočívající především v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí nebo nerespektování závazného právního názoru, popř. v situaci, kdy soud nižšího stupně nerespektoval závazný právní názor soudu vyššího stupně či nález Ústavního soudu, který mu byl z jeho úřední činnosti znám (nebo byl publikován ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu), je třeba takovou skutečnost při posuzování celkové délky řízení zohlednit, a to zejména tehdy, dojde-li v důsledku uvedeného pochybení orgánu veřejné moci ke zjevnému prodloužení řízení oproti stavu, kdy by orgán veřejné moci postupoval z procesního hlediska bezvadně [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2019, sp. zn. 30 Cdo 3763/2017, a ze dne 20. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1637/2009, či opětovně v komentářové literatuře např. BIČÁK, V. § 31a (Zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu). In: VOJTEK, P., BIČÁK, V. Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 284].

46. K problematice tzv. kvalifikované kasace Nejvyšší soud ve své judikatuře vysvětlil, že ve zrušovacím rozhodnutí přitom musí být ale zřetelně uvedeno, že rozhodnutí orgánu nižšího stupně je zrušováno právě z důvodu nerespektování právního názoru orgánu vyššího stupně. Neodpovídalo by totiž zásadě promptnosti kompenzačního řízení, jestliže by v jeho průběhu muselo být samostatně právně posuzováno, z jakého důvodu bylo dané rozhodnutí zrušeno. Podobným případem je i situace, kdy rozhodnutí orgánu nižšího stupně bylo zrušeno výlučně z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti nebo procesní vady orgánu nižšího stupně (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2016, sp. zn. 30 Cdo 2755/2014, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1916/2010, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 7. 2016, sp. zn. 30 Cdo 77/2016).

47. Důvodem pro zrušení (v pořadí prvního) rozsudku odvolacího soudu v této věci bylo, jak *expressis verbis* plyne z odstavce 29 rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 7. 3. 2022, sp. zn. 30 Cdo 3095/2021, že se odvolací soud odchýlil od závěrů rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1084/2017, v němž byl na podkladě rozhodovací praxe ESLP [konkrétně šlo o rozsudek první sekce ze dne 8. 2. 2018, Žirovnický proti České republice, č. 10092/13] přijat závěr, že při posuzování odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení je v případě

řízení, jehož předmětem byl nárok, který bylo třeba předběžně uplatnit podle § 14 a 15 OdpŠk, nutno do celkové délky řízení započítat i dobu tohoto předběžného projednání, maximálně však dobu 6 měsíců (§ 15 odst. 2 OdpŠk). Tento závěr byl následnou judikaturou Nejvyššího soudu opakovaně reflektován a utvrzen (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1980/2019, ze dne 26. 5. 2020, sp. zn. 30 Cdo 2907/2019, či ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. 30 Cdo 3706/2020). Nedostatek respektu k právnímu názoru Ústavního soudu nebo Nejvyššího soudu ústící v onu tzv. kvalifikovanou kasaci tak zpravidla představuje okolnost promítající se - v neprospěch státu - v kritériu postupu orgánu veřejné moci.

48. Se zřetelem k tomu, jak bylo koncipováno dovolání [srov. otázku pod bodem 6)] i s přihlédnutím k odůvodnění nyní napadeného rozsudku odvolacího soudu, je třeba korigovat dílčí úvahy odvolacího soudu o údajné nejednotnosti v judikatuře Nejvyššího soudu, jejichž prostřednictvím dospěl návazně odvolací soud k nesprávnému závěru, že jím v pořadí první rozsudek údajně nebyl zatížen absencí respektu k ustálené judikatuře (ať už Nejvyššího soudu nebo ESLP). Především z předchozího rozhodnutí odvolacího soudu nebylo ani v náznaku zřejmé, že by tehdy zohlednil dobu od předběžného uplatnění nároku až do jeho vyřízení (popř. do doby uplynutí 6 měsíců či podání žaloby), nadto je Nejvyššímu soudu z jiné jeho úřední činnosti známo, že právě Krajský soud v Brně ještě např. ve svém rozsudku ze dne 24. 11. 2020, sp. zn. 44 Co 193/2019, uváděl, že nenachází důvody pro započtení doby předběžného projednání do celkové délky (rovněž kompenzačního) řízení, když podle jeho názoru řízení před Ministerstvem spravedlnosti nemá charakter sporu v obvyklém smyslu; odvolací soud tehdy výslovně dodal, že onen názor zastává navzdory tomu, že je mu známa i některá odlišná judikatura ESLP či Nejvyššího soudu k uvedené otázce.

49. Odvolací soud, který podrobil kritice údajnou rozpornost judikatury soudu dovolacího, totiž ve svých úvahách neklade nezbytnou distinkci mezi způsobem rozhodování odvolacího soudu, který obecně přezkoumává napadené rozhodnutí soudu prvního stupně v potřebném rozsahu v zásadě bez ohledu na obsah námitek odvolatelů a potvrdí napadené rozhodnutí vždy tehdy, je-li ve výroku věcně správné (§ 219 o. s. ř.), od zákonem zcela odlišně konstruovaného způsobu rozhodování soudu dovolacího, který je naopak striktně vázán důvody podaného dovolání (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.) a může zamítnout dovolání jen tehdy, je-li rozhodnutí odvolacího soudu (míněno v řešení jednotlivých dovoláním přípustně předestřených otázek, jimiž je navíc striktně vázán) správné a je tak povinen napadené rozhodnutí změnit či zrušit ve všech případech, kdy dovolatel úspěšně zpochybní kteroukoliv z otázek, na nichž je přezkoumávané rozhodnutí odvolacího soudu vybudováno (samozřejmě může-li náprava vytykaného nesprávného právního posouzení v dalším řízení přivodit pro dovolatele příznivější rozhodnutí). Z uvedeného rezultuje, že i ve skutkově obdobných situacích může vyznět rozhodnutí dovolacího soudu zcela odlišně, a to z důvodu odlišných otázek (námitek), předestřených konkrétním dovolatelem. Ačkoliv lze s dovolatelem souhlasit v tom, že první rozhodnutí odvolacího soudu obecně představovalo důvod pro tzv. kvalifikovanou kasaci, nebyly přesto splněny procesní předpoklady pro to, aby nyní napadený rozsudek odvolacího soudu Nejvyšší soud zrušil, neboť jeho zrušení nemohlo pojmově vést k budoucímu možnému navýšení zadostiučinění.

50. Jak totiž vyplývá z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 30 Cdo 5189/2016, již ve Stanovisku, v části „VI. Stanovení výše zadostiučinění“ bylo vyjádřeno, že lze zvýšit („navýšit“) základní částku za příslušný časový úsek v případě, kdy je samotné kompenzační řízení nepřiměřeně dlouhé a žalobce zvýšení odškodnění z tohoto důvodu navrhne. Jedná se však stále jen o navýšení v řízení požadovaného zadostiučinění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení, jestliže toto nebylo (ani v kompenzačním řízení) poskytnuto včas. Samotná délka odškodňovacího řízení zde nemusí být relevantní, pokud samo přiměřené zadostiučinění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení bylo poskytnuto včas, např. již v rámci předběžného projednání ze strany ministerstva, nebo - jako v nyní projednávané věci - v prvním rozsudku odvolacího soudu, jehož závěry o vhodné formě a odpovídající

výši odškodnění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení nebyly prvním rozsudkem Nejvyššího soudu v této věci nijak dotčeny (a předmětem sporu zůstal po zásahu Nejvyššího soudu jen požadavek na jeho navýšení). Obdobných závěrů dosáhl Nejvyšší soud i v následně vydaných rozsudcích ze dne 23. 11. 2022, sp. zn. 30 Cdo 107/2021, a sp. zn. 30 Cdo 980/2022).

51. Jinými slovy řečeno: je třeba klást důraz na to, že v požadavku na navýšení zadostiučinění za nepřiměřeně dlouhé posuzované řízení se jedná „pouze“ o nástroj, kterým se vnitrostátní soudní orgány snaží dosáhnout toho, aby byl poškozený řádně kompenzován ve světle kritérií obsažených v judikatuře ESLP (neboť nebylo-li odškodnění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení poskytnuto včas, nejedná se o účinný prostředek nápravy a poškozený tak stále je, až do doby poskytnutí adekvátního zadostiučinění, obětí porušení čl. 6 Úmluvy – viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1673/2010). Soudy v tomto vztahu vždy posuzují toliko to, zda navýšit odškodnění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení, nikoliv to, zda a jak odškodnit nepřiměřenou délku vlastního kompenzačního řízení. Bylo-li poškozenému přiznáno přiměřené (adekvátní) zadostiučinění za posuzované řízení již v průběhu ještě neukončeného kompenzačního řízení, a to v přiměřené době (jako tomu bylo v přítomné věci), pak již není důvodu pro jeho další navyšování, i když je kompenzační řízení i nadále vedeno.

52. S ohledem na dosud přetrvávající nejednotnost v rozhodování soudů nižších stupňů ohledně způsobu uplatňování požadavku poškozených na „navýšení“ zadostiučinění, lze pro větší přehlednost shrnout, že jednak může poškozený 1) bez dalšího zohlednit pozdní poskytnutí kompenzace neformálním poukazem na to, že daná skutečnost umocňuje jeho již dříve uplatněný požadavek na poskytnutí zadostiučinění, jednak může 2) požadovat v průběhu kompenzačního řízení vedle dříve uplatněného zadostiučinění též jeho navýšení (např. o konkrétní nově určenou částku). V posledně uvedeném případě platí, že 2a) bylo-li v rámci kompenzačního řízení (včetně v to i dobu předběžného uplatnění nároku) poškozenému přiznáno přiměřené zadostiučinění za posuzované řízení, ať už dobrovolným uspokojením nároku ze strany státu nebo na základě rozhodnutí soudu vydaném v přiměřeně dlouho trvajícím kompenzačním řízení, nemá poškozený na navýšení zadostiučinění za posuzované řízení nárok, a to bez ohledu na případnou nepřiměřenou délku kompenzačního řízení; 2b) jestliže bylo v průběhu kompenzačního řízení poskytnuto zadostiučinění v nedostatečné formě nebo výši, je možno k návrhu poškozeného zadostiučinění navýšit i s ohledem na navazující dobu, než bude poskytnuto adekvátní („plné“) zadostiučinění. V takovém případě je však možno částečné plnění zohlednit při zvažování v čase proměnlivého kritéria významu řízení pro poškozeného [§ 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk]; 2c) dojde-li naopak k přiznání odpovídajícího zadostiučinění za posuzované řízení v nikoliv přiměřené době trvajícím kompenzačním řízení, a kompenzace tak není poskytnuta včas, je namísto k návrhu poškozeného navýšení zadostiučinění poskytnout (zpravidla procentuálním navýšením zjištěné základní částky vážící se k původnímu posuzovanému řízení).

53. Vztaženo do poměrů projednávané věci platí, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 14. 10. 2020, č. j. 44 Co 206/2019-104, bylo žalobci poskytnuto plnohodnotné zadostiučinění za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení, když se mu jeho formu ani výši nepodařilo zpochybnit v rámci prvního dovolání ve věci. Odvolací soud i v nyní napadeném rozsudku opakovaně vycházel ze závěru, že délka kompenzačního řízení od předběžného uplatnění nároku dne 26. 4. 2018, do doby prvního rozsudku odvolacího soudu ze dne 14. 10. 2020 [který s konečnou platností rozhodl o odpovídajícím zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nepřiměřenou délkou posuzovaného řízení, v délce necelých dvou a půl roku], byla přiměřená a nebyla ani zatížena žádnými nedůvodnými průtahy ze strany soudů (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 9. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1639/2021, či ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1987/2014, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2020, sp. zn. 30 Cdo 3680/2019).

54. Odtud plyne, že dostalo-li se žalobci za posuzované řízení odpovídajícího zadostiučinění v přiměřené době, nejsou splněny ty judikaturou formulované požadavky, za nichž jediné lze takové

zadosti učinění v důsledku nikoliv včasné kompenzace za nepřiměřenou délku posuzovaného řízení dále navýšit. Právní posouzení ze strany odvolacího soudu, který ve výsledku (byť na základě ne zcela výstižné argumentace) nepřihlédl ke zrušení svého prvního rozsudku Nejvyšším soudem, k němuž došlo až v době, kdy již bylo o odpovídajícím zadosti učinění žalobce za posuzované řízení s konečnou platností pravomocným rozsudkem rozhodnuto, proto lze považovat za správné.

55. Podle § 242 odst. 3 o. s. ř., je-li dovolání již jinak (ve smyslu § 237 nebo § 238a o. s. ř.) přípustné, dovolací soud z úřední povinnosti přihlédně též k tzv. zmatečnostním vadám uvedeným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Dovolací soud existenci zmatečnostních vad nebo jiných vad řízení, jež by mohly mít vliv na věcnou správnost napadeného rozsudku, neshledal.

56. K problematice dovolatelem namítané nepřezkoumatelnosti Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněném pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vyložil, že měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu odvolání – na újmu uplatnění práv dovolatele. Obdobně pak lze říci, že i když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu dovolání – na újmu uplatnění práv dovolatele. V rozsudku ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 32 Cdo 4096/2013, Nejvyšší soud dále upozornil, že povinnost soudu uvést důvody pro své rozhodnutí nemůže být chápána jako příkaz předložit detailní odpověď na každý argument (srov. také usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. IV. ÚS 997/09, a ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 32 Cdo 5197/2009, usnesení ze dne 19. 11. 2013, sp. zn. 22 Cdo 3189/2013, či rozsudek ze dne 13. 7. 2015, sp. zn. 32 Cdo 2051/2013).

57. Nejvyšší soud vzhledem k výše uvedenému uzavírá, že dovolateli se prostřednictvím přípustně uplatněných dovolacích námitek nepodařilo zpochybnit správnost napadeného rozsudku odvolacího soudu, a proto Nejvyšší soud podle § 243d odst. 1 o. s. ř. podané dovolání zamítl, a v části, ve které směřovalo proti nákladovému výroku rozsudku odvolacího soudu jej, jako objektivně nepřipustné, odmítl (§ 243c odst. 1 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)